

Vnitřní norma VŠCHT Praha č. 20.10/01

Pravidla užívání počítačů a počítačové sítě na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze

Článek 1

Působnost a účel pravidel

- 1) Pravidla užívání počítačů a počítačové sítě (dále jen pravidla) upravují závazný postup při používání počítačů, které jsou přímo připojeny k počítačům ve vlastnictví Vysoké školy chemicko-technologické v Praze (dále jen VŠCHT) nebo k počítačové síti VŠCHT.
- 2) Tato pravidla se vztahují na užívání jakýchkoli počítačů, zejména
 - a) počítačů ve vlastnictví VŠCHT,
 - b) počítačů ve vlastnictví jiných fyzických nebo právnických osob.
- 3) Účelem pravidel je chránit VŠCHT Praha před zneužitím a neoprávněným užíváním počítačů a počítačové sítě VŠCHT.

Článek 2

Vymezení pojmů

- 1) Pro účely těchto pravidel se rozumí:
 - a) počítačovou sítí VŠCHT souhrn technických a softwarových prostředků ve všech objektech VŠCHT, potřebných k propojení počítačů,
 - b) uživatelem počítačových prostředků každá osoba, která jakýkoli z počítačů uvedených v čl. I. odst. 2 pravidel nebo počítačovou síť VŠCHT používá,
 - c) legálním software počítačový program získaný v souladu s obecně závaznými právními předpisy, zejména v souladu s autorským zákonem,
 - d) počítačovými prostředky všechny počítače uvedené v čl. I odst. 2 pravidel, počítačová síť VŠCHT nebo obojí,
 - e) správcem počítačové sítě VŠCHT Výpočetní centrum VŠCHT (dále jen Výpočetní centrum)
 - f) administrátorem pověřený zaměstnanec Výpočetního centra,
 - g) odpovědným zaměstnancem pracoviště pro výpočetní techniku (dále jen odpovědný zaměstnanec) osoba jmenovaná vedoucím pracoviště a pověřená správou počítačových prostředků na pracovišti, která je odpovědná za provoz výpočetní techniky na pracovišti, pokud v daném případě není odpovědné Výpočetní centrum a osobou, která zabezpečuje komunikaci uživatelů daného pracoviště s administrátorem.

Článek 3

Oprávnění uživatelé počítačových prostředků

- 1) Užívat počítačové prostředky mohou:
 - a) pedagogičtí a vědečtí pracovníci VŠCHT,
 - b) ostatní zaměstnanci VŠCHT, kteří potřebují počítač pro svou práci,
 - c) jiné osoby po dohodě s odpovědným zaměstnancem ústavu nebo administrátorem sítě VŠCHT nebo vedením VŠCHT v závislosti na charakteru práce na konkrétním zařízení či počítači v rámci sítě VŠCHT (pro využití počítačových prostředků ústavu je zodpovědnou osobou odpovědný zaměstnanec nebo vedoucí ústavu, pro všechna ostatní zařízení vedoucí Výpočetního centra, pro správu databází kvestor VŠCHT),
 - d) studenti doktorského studijního programu VŠCHT,
 - e) ostatní studenti VŠCHT v rámci výuky, přípravy na výuku nebo práce v ústavu nebo na katedře, pokud se na ně nevztahuje omezení podle jiného ustanovení pravidel,
 - f) registrovaní uživatelé Ústřední knihovny.

Článek 4

Přístup k počítačovým prostředkům a do počítačových sítí mimo VŠCHT

- 1) Počítačové prostředky jsou určeny pro použití oprávněnými uživateli.
- 2) Přístup do počítačových sítí mimo VŠCHT je umožněn jen pro vědecké a výzkumné nebo pedagogické a studijní účely.
- 3) Přístup k počítačovým prostředkům může být omezen, pokud budou počítačové prostředky přetíženy.
- 4) Každý uživatel počítačových prostředků VŠCHT zároveň s tím, že požádal o práci v síti VŠCHT, souhlasí s monitorováním své činnosti zaměstnanci Výpočetního centra, pokud vznikne podezření z porušování povinností, které jsou obsahem těchto pravidel. Zaměstnanec Výpočetního centra, oprávněného k monitorování a objekt monitorování určuje prorektor, pověřený řízením Výpočetního centra.
- 5) Pro účely monitorování síťového provozu shromažďuje správce sítě VŠCHT zejména tyto údaje: zdrojová a cílová adresa IP, číslo portu (protokolu), datum uskutečnění přenosu, doba trvání přenosu a počet přenesených bajtů. Správce sítě VŠCHT je dále oprávněn spouštět na svých serverech software pro provádění pravidelného bezpečnostního auditu.

Článek 5

Služby poskytované uživatelům

- 1) Výpočetní centrum poskytuje uživatelům tyto služby :
 - a) výpočetní čas na počítačích přímo spravovaných Výpočetním centrem, včetně přístupu k programovému vybavení zakoupenému k obecnému využití na VŠCHT,
 - b) elektronickou poštu (e-mail); každý uživatel má nejméně jednu jednoznačnou adresu (ve tvaru Jmeno.Prijmeni@vscht.cz) a má možnost doručovat a přijímat e-mail z lokální sítě VŠCHT a Internetu; e-mail je základním prostředkem komunikace uživatele s Výpočetním centrem,
 - c) přístup na servery a technickou údržbu informačních serverů VŠCHT,
 - d) softwarovou a hardwarovou správu učeben v působnosti Výpočetního centra,
 - e) interaktivní přístup do sítě Internet,
 - f) zpracování agend VŠCHT,
 - g) programovou podporu spojenou s provozem a instalací softwarového vybavení umožňující přístup a komunikaci se servery VŠCHT,
 - h) správu a inovaci počítačových sítí na VŠCHT,
 - i) zřizování a rušení účtů uživatelům a jejich údržbu.
- 2) Provozování některých síťových služeb může být z bezpečnostních důvodů omezeno jen na některé servery podle rozhodnutí správce sítě VŠCHT.
- 3) Ústřední knihovna poskytuje přístup k elektronickým informačním zdrojům, které jsou instalovány v síti VŠCHT i k informačním zdrojům přístupným v sítích mimo VŠCHT.

Článek 6

Povinnosti uživatele

- 1) Uživatel se zavazuje, že nebude šířit a vědomě používat software získaný v rozporu s právními předpisy, zejména s autorským zákonem a že software, získaný v souladu s těmito předpisy nebude užívat v rozporu se smlouvou, kterou autor softwaru udělil svolení k jeho užití.
- 2) Uživatel smí používat počítačové prostředky jen v rámci své pracovní náplně, studenti v rámci výuky a práce na ústavech. Je zakázáno používat síť pro osobní nebo komerční účely (školení, poskytování informací a dat ze sítě ap.).
- 3) Přístupová práva uživatele jsou dána jeho uživatelskou identifikací (přihlašovací jméno, heslo, případně další atributy sloužící k identifikaci uživatele) a členstvím ve skupinách (uid, gids). Uživatel se nesmí žádnými prostředky pokusit získat přístupová práva či privilegovaný stav, který mu nebyl přidělen administrátorem počítačových prostředků. Pokud uživatel získá privilegovaný stav nebo jemu nepříslušející přístupová práva jakýmkoli způsobem (včetně hardwarové nebo softwarové chyby systému), je povinen tuto skutečnost neprodleně ohlásit administrátorovi. Toto se vztahuje na všechny počítače a počítačové sítě, ke kterým uživatel získá přístup pomocí počítačových prostředků VŠCHT.

Uživatel se nesmí pokusit získat přístup k chráněným informacím a datům jiných uživatelů. Uživatel je dále povinen v rámci svých uživatelských práv maximálně zabezpečit svoje data proti zneužití třetími osobami.

- 4) Seznam chráněných informací bude pravidelně vydáván vedením VŠCHT a jeho pracovišť a uživatelé mají za povinnost se s ním seznámit na WWW stránkách VŠCHT.
- 5) Je zakázáno kopírovat a distribuovat části operačního systému a nainstalovaných aplikací a programů. Programy je možné používat jen na takovou činnost, na kterou jsou určeny.
- 6) Uživatel pracuje na počítačových prostředcích VŠCHT pouze pod uživatelským jménem jemu přiděleným. Heslo ke svému uživatelskému jménu volí a udržuje v tajnosti tak, aby bylo zabráněno jakékoliv možnosti zneužití. Uživatel zodpovídá za škody vzniklé v důsledku zneužití jeho účtu zaviněným nedbalou manipulací s účtem.
- 7) Pokud uživatel nemůže z jakýchkoliv důvodů pracovat po dobu delší než šest měsíců na počítačích, kde má uživatelské jméno (např. z důvodu služební cesty apod.), sdělí toto administrátorovi.
- 8) Pro používání elektronické pošty (e-mail) platí stejná etická pravidla jako pro používání normální pošty. Zejména je zakázáno používat e-mail pro šíření obchodních informací, politickou nebo náboženskou propagaci a šíření materiálů, které jsou v rozporu s právními předpisy. Rovněž je zakázáno obtěžování ostatních uživatelů hromadnými zprávami a zprávami, které svým charakterem nesouvisí přímo s pracovním zařazením a povinnostmi.
- 9) Jakékoliv změny v konfiguraci e-mailu mohou být prováděny pouze zaměstnanci Výpočetního centra nebo s jejich spoluprací.
- 10) Uživatel komunikuje s administrátorem přes odpovědného zaměstnance s výjimkou případů uvedených v odst. VI 3, příp. dalších, kdy hrozí nebezpečí z prodlení, ať již z pohledu bezpečnosti počítačových prostředků či z pohledu ochrany práce jiných oprávněných uživatelů.
- 11) WWW stránek uživatelů nesmí být využíváno pro šíření informací komerčního charakteru, politickou nebo náboženskou propagaci a materiálů, které jsou v rozporu s právními předpisy či etikou.
- 12) Oprávnění uživatelé elektronických informačních zdrojů Ústřední knihovny jsou povinni dodržovat licenční podmínky platné pro jednotlivé zdroje a báze dat. Uživatel si je vědom, že získané informace a data (v jakékoliv formě a na jakémkoliv médiu) slouží výhradně k osobní potřebě uživatele a k jeho studijním, pedagogickým a výzkumným účelům. Není povoleno je jakýmkoli způsobem dále rozšiřovat, rozmnožovat, kopírovat, půjčovat, sdílet, distribuovat (ani v počítačové síti), prodávat nebo jinak využívat zejména ke komerčním účelům. Zcela vyloučeno je vytváření vlastních kopií databází a stahování celých ročníků a nepřiměřených objemů textů elektronických časopisů. Uživatel je povinen respektovat autorskoprávní ochranu dat podle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) a ostatní předpisy.

Článek 7

Povinnosti odpovědných zaměstnanců

- 1) Odpovědný zaměstnanec musí dbát na to, aby provozem jím obhospodařovaných výpočetních prostředků neomezoval nebo nenarušoval síťovou komunikaci. O změnách v konfiguraci, které by mohly mít vliv na provoz sítě, se musí dohodnout s administrátorem.
- 2) Odpovědný zaměstnanec musí, vzhledem k tomu, že Výpočetní centrum zajišťuje též služby související s údržbou domény, jakékoliv změny v konfiguraci síťových služeb dohodnout s administrátorem. Fyzické připojení nových zařízení k síti se provádí pouze ve spolupráci se zaměstnanci Výpočetního centra.

Článek 8

Porušení pravidel

- 1) Zneužití dat a informací získaných užíváním počítačů a počítačové sítě na VŠCHT je chráněno např. zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů, trestní zákon.
- 2) V případě porušení těchto pravidel mohou být uplatněny sankce podle obecně závazných právních předpisů, popř. interních předpisů.

Článek 9
Ustanovení závěrečné

- 1) Tato vnitřní norma nabývá platnosti a účinnosti dne 1.5.2001 a tímto dnem pozbývají platnosti a účinnosti Pravidla užívání počítačů a počítačové sítě Na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze ze dne 17.6.1998.
- 2) Tato vnitřní norma byla projednána Akademickým senátem VŠCHT Praha dne 10.4. 2001.

Doc. Ing. Josef Koubek, CSc.
rektor